

A vészhelyzetet a járványügyi készültség váltja

Kihirdette a Kormány a 282/2020. (VI. 17.) Korm. rendeletet, amely 2020. június 18-ától megszünteti a 2020. március 11-én kihirdetett veszélyhelyzetet, egyúttal a 283/2020. (VI. 17.) Korm. rendelet szintén június 18-tól Magyarország egész területére az egészségügyi válsághelyzet elrendelésével bevezeti a járványügyi készültséget. A Kormány a járványügyi készültség fenntartásának szükségességét 3 havonta felülvizsgálja. A rendelet legkésőbb 2020. december 18-ig marad hatályban.

A veszélyhelyzet végével hatályukat veszítik a veszélyhelyzettel összefüggésben alkotott Kormányrendeletek.

Az Operatív Törzs feladatai

A Kormány a járványügyi készültség idején tevékenykedő Operatív Törzset hoz létre.

A Kormányt széleskörű jogosítványokkal rendelkezik az egészségügyi válsághelyzet idején, így a Kormány rendeletében

1. korlátozható vagy megtiltható
 - minden olyan intézmény és létesítmény működése, illetve rendezvény és tevékenység, amely járvány terjedését elősegítheti,
 - üzletek működése, nyitva tartása,
 - az ország egyes területei, illetve Magyarország és más ország közötti személyforgalom, élőállat- vagy áruszállítás,
 - az ország egyes területei, illetve Magyarország és más ország lakosainak egymással való személyes érintkezése,
 - egyes intézmények (fekvőbeteg-gyógyintézet, köznevelési, szakképző, felsőoktatási, szociális, gyermekvédelmi, gyermekjóléti és közművelődési intézmény) látogatása
 - egyes területek elhagyása,
 - egyes élelmiszerek, termékek árusítása, fogyasztása, vásárlása,
 - az ivóvíz fogyasztása,
 - meghatározott állatok tartása,
2. gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz-ellátásra, valamint az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének rendjére vonatkozó intézkedés hozható,
3. az egészségügyi készlet állagának megóvása érdekében szükséges intézkedés vezethető be (a rendőrség és a Magyar Honvédség közreműködése különösen kórházparancsnoki feladatok ellátására előírható),
4. meghatározhatja a szociális távolságtartásra vonatkozó, valamint a fertőzés veszélyét csökkentő védőeszköz viselésére vonatkozó szabályokat, továbbá a lakosság járvány által okozott betegséggel leginkább veszélyeztetett csoportjai számára az üzletekben, valamint a piacokon történő kizárólag e csoportok általi vásárlásra vonatkozó időszávot,
5. köznevelésre, felsőoktatásra, szakképzésre és felnőttképzésre vonatkozó rendelkezéseket állapíthat meg,
6. közlekedési korlátozást vagy közlekedési tilalmat állapíthat meg,
7. járványügyi elkülönítésre vonatkozó rendelkezéseket állapíthat meg,
8. a küldemények kézbesítésére vonatkozóan rendelkezéseket állapíthat meg,
9. a védett vezető egészségügyi ellátásának koordinálására és a védett vezetőre vonatkozó egészségügyi előírások végrehajtására és ellenőrzésére vonatkozó rendelkezéseket állapíthat meg,
10. elrendelhet törvény alapján meghozható járványügyi intézkedéseket,
11. törvényben meghatározott egyéb rendelkezéseket hozhat.

Mindezek vonatkozásában a 286/2020. (VI. 17.) Korm. rendelet értelmében az Operatív Törzs javaslatokat megtárgyalja és a Kormány részére benyújtja, kezdeményezi és szervezi a Kormány feladatkörében érintett tagjai összehangolt tevékenységét, szakpolitikai előterjesztések és jelentések elkészítését, illetve összkormányzati feladat indítását. Ezen felül érvényesíti a kormányzati döntés-előkészítés és a Kormány döntéseinek végrehajtása során a járványügyi készütségből következő szempontokat, és ellátja a hatáskörébe tartozó, jogszabályban meghatározott egyéb feladatokat. Az Operatív Törzs a Koronavírus-járvány Elleni Védekezésért Felelős Operatív Törzs jogutódja.

Az Operatív Törzset a rendészetért felelős miniszter az egészségügyért felelős miniszter bevonásával vezeti, tagjai továbbá:

- a) a közigazgatás-szervezésért felelős miniszter által kijelölt államtitkár,
- b) a gazdaságfejlesztésért felelős miniszter által kijelölt államtitkár,
- c) a külpolitikáért felelős miniszter által kijelölt államtitkár,
- d) a honvédelemért felelős miniszter által kijelölt államtitkár,
- e) az egészségügyért felelős miniszter által kijelölt államtitkár,
- f) az országos tisztifőorvos,
- g) a rendészetért felelős miniszter által vezetett minisztérium közbiztonsági főigazgatója,
- h) az Operatív Törzs ügyeleti központjának vezetője.

Az Operatív Törzs ülésére annak vezetője bármely állami vagy önkormányzati szerv vezetőjét meghívhatja, vagy más személyt vendégként meghívhat. Az Operatív Törzs ülésén a miniszterelnök bármikor részt vehet, ilyenkor az ülést a miniszterelnök vezeti.

Az Operatív Törzs a járványügyi készütség körülményeire figyelemmel, szükség szerint ülésezik. Az ülés összehívását bármely tag kezdeményezheti, az ülés összehívásáról az Operatív Törzs vezetője dönt. Az ülések elsősorban személyes részvétellel történnek, de a járványügyi készütség körülményeire figyelemmel lehetőség van elektronikus hírközlő eszköz vagy más, a személyazonosítást az Operatív Törzs vezetője számára elfogadható módon biztosító elektronikus eszköz igénybevételére is.

A járványügyi készütség ideje alatt az Operatív Törzs vezetője vagy az általa kijelölt állami vezető dönt az Állami Egészségügyi Ellátó Központ raktárába beszállításra került, koronavírus elleni védekezést elősegítő egyéni védőeszköz egészségügyi szolgáltatói körön kívüli kiadásáról.

Védelmi intézkedések

A 285/2020. (VI. 17.) Korm. rendelet a védelmi intézkedések körében rögzíti, hogy a hatodik életévét be nem töltött kiskorúak kivételével mindenki köteles a tömegközlekedési eszközön, valamint az üzletben történő vásárlás során a száját és az orrot eltakaró eszközt (orvosi maszk, sál, kendő) viselni. A vendéglátó üzlet belső (zárt) részében az ott dolgozók a vendégek által látogatható területen kötelesek a száját és az orrot eltakaró eszközt viselni.

A szabályok megszegése a védelmi intézkedés megszegése szabálysértés alkalmazásában védelmi intézkedésnek minősülnek.

A zenés, táncos rendezvények

A zárt helyen vagy a nem zárt helyen tartott zenés, táncos rendezvény – függetlenül annak nyilvános vagy nem nyilvános, valamint alkalmi vagy rendszeres jellegétől – abban az esetben tartható meg, ha a rendezvény helyszínén a jelenlévők létszáma (beleértve az ott foglalkoztatott személyeket) egy időben nem haladja meg az 500 főt.

Az egészségügyi készlet megóvása

Egészségügyi válsághelyzet elrendelésével bevezetett járványügyi készültség idején a fekvőbeteg szakellátást, illetve a fekvőbeteg szakellátáshoz kapcsolódó járóbeteg szakellátást nyújtó egészségügyi intézmény fenntartója – a fenntartó személyétől függetlenül – székhelyén és valamennyi telephelyén fokozott figyelemmel gondoskodik a járvány elleni védekezés érdekében a szükséges, költségvetési forrásból beszerzett egészségügyi felszerelések, berendezések, gyógyszerkészletek és fertőtlenítőszeres (egészségügyi készlet) megóvásáról. A járványügyi készültség idején a legalább 200 férőhellyel működtetett idősek tartós vagy átmeneti ellátását nyújtó engedélyes fenntartója szintén fokozott figyelemmel gondoskodik a költségvetési forrásból beszerzett egészségügyi készlet megóvásáról.

A rendvédelmi szerv a járványügyi készültséggel összefüggésben közreműködik a kórházparancsnoki, valamint az egészségügyi készlet állagának fenntartására és megőrzésére vonatkozó feladatok ellátásában. A Magyar Honvédség ugyancsak közreműködik a kórházparancsnoki feladatok ellátásában, valamint az egészségügyi készlet állagának fenntartására és megőrzésére vonatkozó feladatok ellátásában. Ennek keretében a Magyar Honvédség ellátja az egészségügyi intézmények őrzését és védelmét.

A kórházparancsnok

A 287/2020. (VI. 17.) Korm. rendelet fenntartja a kórházparancsnok intézményét. A költségvetési forrásból beszerzett egészségügyi készletek felhasználásának ellenőrzésére a rendészetért felelős miniszter javaslatot tesz – szükség esetén az Operatív Törzs véleményének kikérését követően az egészségügyi intézményhez kórházparancsnok kirendelésére. A kórházparancsnok megbízólevelét a rendészetért felelős miniszter javaslatára a miniszterelnök állítja ki, tevékenységét a rendészetért felelős miniszter irányítja.

Garanciális szabály, hogy a kórházparancsnoknak a járványveszéllyel összefüggő szabályok betartására, és az egészségügyi készlet megóvására vonatkozó javaslatát az egészségügyi intézmény vezetője köteles végrehajtani, ugyanakkor a kórházparancsnok orvosszakmai kérdésekben nem tehet javaslatot, és nem hozhat döntést.

Az egészségügyi készlet biztonságával kapcsolatos adatokról az országos kórház-főparancsnok folyamatosan tájékoztatja a rendészetért felelős minisztert. Ha az egészségügyi készlet állagának megóvása ezt indokolja, az egészségügyi intézmény vezetője köteles intézkedni az egészségügyi készlet állagának fenntartására és megőrzésére. Ilyen esetben az intézménnyel személy- és vagyónvédelmi tevékenységre megkötött érvényes szerződés megszüntethető. Ha az intézkedésre sor kerül, az egészségügyi intézmény igazgatója köteles egészségügyi készlet megóvása céljából szerződést kötni.

A költségvetési forrásból beszerzett egészségügyi készletek felhasználásának, valamint a járványügyi intézkedések betartásának ellenőrzésére az egészségügyért felelős miniszter javaslatára az Operatív Törzs vezetőjének döntése alapján a kórházparancsnok az idősek tartós vagy átmeneti ellátását nyújtó intézményben intézményparancsnoki feladatokat lát el. E feladatok tekintetében az intézményparancsnok jogállása, feladata és hatásköre a kórházparancsnokkal azonos. Az intézményparancsnoki jogkörben eljáró kórházparancsnok ápolási, gondozási és orvosszakmai kérdésekben nem tehet javaslatot, és nem hozhat döntést.